

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 📠: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/91-1/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

265/2013. (IX. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. február 7-én előterjesztett **panaszát** a 2013. szeptember 18-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a B. városi (továbbiakban: B.-i) Rendőrkapitányság– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2013. február 7-én személyesen a terjesztette elő panaszát a Testület panaszirodáján a vele szemben 2013. január 24-én foganatosított rendőri intézkedés miatt és kérte a Testület vizsgálatát.

1) A panaszos nevében először társa (G. Z.) fordult panasszal a Testülethez, 2013. február 4-én, a saját magát, valamint családját és a panaszost érintő intézkedéssel szemben. A bejelentés a következőket tartalmazza.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

G. Z. emlékezete szerint a rendőrök 2013. január 24-én foganatosítottak intézkedést a T. város (továbbiakban: T.-i), I. major cím alatt, amely ingatlan G. Z. anyósának tulajdonában áll. A megjelölt napon hajnali fél kettőkor G.Z. a panaszossal együtt a fenti címen tartózkodott, amikor megjelentek a rendőrök 12 járőrautóval, letépték a láncot a kapuról, kitépték a zárat, a kutyákat lefűjták gázspray-jel. A túlerőben lévő, símaszket viselő rendőrök nem viseltek azonosító számot, a panaszost a helyszínen bántalmazták, majd megbilincseltek és előállították. A rendőrök nem tájékoztatták őket az intézkedés okáról, házkutatási parancsuk sem volt.

G. Z. az intézkedést azért kifogásolta, mert családja nyugalma és pihenését a történt események súlyosan megzavarták. Megjegyezte továbbá azt is, hogy a rendőrök között É.-i, B.-i és T.-i rendőröket egyaránt felismert az intézkedés foganatosításakor.

A Testület tanácsadói tájékoztatták a panaszost, hogy előadása alapján kizárólag az őt ért sérelmeket tudja vizsgálni, D.F. (a panaszos) esetében csak abban az esetben, ha önállóan ő is előterjeszti panaszát a Testület előtt. G.Z. jelezte, hogy ismét bejelentkeznek majd a panaszírodára barátjával.

2) A panaszos 2013. február 7-én személyesen megjelent G.Z.-vel a Testület panaszírodáján és a következőket adta elő.

Az előállításának okáról a rendőrök nem adtak tájékoztatást a helyszínen, semmilyen iratot nem adtak át, csak megbilincseltek és elvezették őt. A rendőri túlerő elég nagy volt, pedig a panaszoson és G. Z.-n kívül G. Z. neje és három kisgyerek volt csak otthon. Az ott tartózkodók közül csak a panaszost állították elő, mely során a rendőrök bántalmazták, sérülések a szája környékén keletkeztek, de a kapitányságon nem esett át orvosi vizsgálaton és később sem vetetett fel láttelepet. A gyanúsítottként történt kihallgatásáig a fogdán várakozott, majd a kihallgatását követően szabadon bocsátották. G. Z. megjegyezte, hogy a rendőrök azonosító számot nem viseltek.

A Testület G. Z. panaszát a jelen panasztól való különbözősége okán külön állásfoglalásban vizsgálta.

A panaszos a következő iratokat mellékelte beadványához.

a) 2013. január 24-én a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség hivatali helyiségében felvett jegyzőkönyvet, amely T. Gy. feljelentését rögzíti.

T. Gy., az ***** Egyesület elnökeként rendőri brutalitás miatt tett feljelentést, mivel tegnap (2013. január 23-án) a déli órákban egy egyesületi tagot (a panaszost) bántalmaztak a rendőrök T. város határában lévő erdőben. A rendőrök állítása szerint a panaszos fát lopott, ezzel meg is gyanúsították a B. Rendőrkapitányságon. A feljelentő kérdésre válaszolva elmondja, hogy az esetet nem látta, D. F. (a panaszos) és G. Z. egyesületi tagok elmentek hozzá a lakhelyére ma reggel 7-f8 körül, hogy elmeséljék, mi történt velük. A panaszos azt mesélte neki, hogy kint volt az erdőben és jött 12 rendőrautó, hat É.-i és hat B.-i. A rendőrök már az erdőben bántalmazni kezdték (összerugdosták), majd bevitték a B. Rendőrkapitányságra, és mostanában engedték el. A rendőrök durván bántak vele, agresszívak voltak.

Kérdésre válaszolva a feljelentő elmondja, hogy G.Z. –nél volt a panaszos, onnan vitték el a rendőrök úgy, hogy levágták a lakatot, a kutyát lefűjták gázspray-jel, berúgták az ajtót, és úgy vitték ki a panaszost. G. Z. látta a panaszos elfogását a T.-i erdőben.

A feljelentő azzal zárja a feljelentését, hogy érthetetlennek tartja a rendőrség túlkapását és rasszista hozzáállását.

b) A panaszos 2013. január 24-én 02 óra 26 perckor gyanúsítottként történő kihallgatásáról készült jegyzőkönyv a következőket rögzíti. A jegyzőkönyv szerint a panaszost gyanúsítottként hallgatták ki, mert a rendelkezésre álló adatok szerint megalapozottan volt gyanúsítható azzal, hogy 2013. január 23-án 10 óra körül a P. Parkerdő Zrt. tulajdonát képező – Natutra2000 természetvédelmi területnek számító– B.i erdőrészén a 33D erdőrészletben társaival együtt több gépjárművel a tulajdonos engedélye nélkül megjelentek, ahol kb. 4-5 köbméter csertölgyet kivágtak és elszállítottak, majd a 31D erdőrészletbe visszatérve további 2,5-3 köbméter fenyő és kőrisfát kivágtak, amit gépjárműveikre pakoltak. A helyi erdész tetten érte az illegális fakivágást, ezért a panaszos és társai elmenekültek a helyszínről. A bűncselekménnyel okozott lopási kár 135 000.- Ft., de a gépjárműre pakolt fa egy része visszavételre került, amellyel így 55 000 Ft.- megtérült. A jegyzőkönyv szerint a panaszos a gyanúsításban szereplő cselekményt részben elismerte, elmondása szerint a szóban forgó területen egy alkalommal járt, akkor is csak az ott lévő korhadt fenyőt akarta elvinni. Máskor is előfordult, hogy a panaszos dolgozott az erdésznek, aki tűzifával fizetett neki. Mivel az erdész ekkor jelen volt, jelezte is neki a panaszos, hogy szeretné elvinni a kidőlt fát, mivel nincs tüzelője, azonban az erdész elutasította a kérését. A panaszos felajánlotta, hogy kifizeti az árát, de az erdész erre is nemet mondott, ezért a felpakolt fát lepakolta. A gépjármű egyébként barátja, G. Á. tulajdona, ami azért volt a panaszosnál, mert vállalta az autó javítását. Az autót a panaszos a tulajdonos tudta nélkül vitte el, de azt G.Á. veje, K. R. is vezette, aki egyébként az esetnek végig szemtanúja volt. Miután a panaszos lepakolt az autóról, elindult, majd összetalálkozott G.Á.-val, aki egy személyautóval volt elakadva az úton, odaérve mellé a panaszos látta az arcán, hogy nem tetszik neki, hogy elhozta az autót. A panaszos kihúzta az autót, amit az erdész végignézett, illetve fényképet is készített a telefonjával, mivel nem állt olyan messze az esettől. Az erdész odakiabált, hogy minden eltűnt fa „rá lesz verve” a panaszosra. A panaszos nem bocsátkozott vitába, higgadtan annyit mondott neki, hogy nyugodtan meg lehet próbálni. A panaszos azzal zárta vallomását, hogy ő nem akart semmit ellopni, a korhadt fát akarta elhozni.

Az intézkedés másnapján a panaszos a gyanúsítás miatt panasszal élt.

c) A panaszos mellékelte a B. Járási Ügyészség gyanúsítás ténye ellen bejelentett panaszt elutasító 2013. január 30-án kelt határozatát, amely irat részletes ismertetéstől a Testület eltekint.

d) A panaszos a beadványához csatolta a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség a panaszos, mint tanú 2013. február 15. napjára történő idézését.

II.

A Testület 2013. február 27-én kelt levelében felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes

Pest Megyei Rendőr-főkapitánysághoz és kérte az intézkedéssel összefüggésben keletkezett rendőrségi dokumentumok, valamint a Testület által feltett kérdésekre vonatkozó rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az É.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának vezetője 2013. március 14-én kelt levelében arról tájékoztatta a Pest Vidéki Nyomozó Ügyészséget, hogy 2013. január 24-én 1 óra 35 perc körüli időben a panaszos előállításának biztosításában 3 gépjárművel 5 fő rendőr vett részt, A. J. r. főörzsőrmester vezetésével. Az intézkedésről a rendőrök jelentést nem készítettek, mivel ők csak a B.-i Rendőrkapitányság intézkedését biztosították és segítették. A levél az intézkedő rendőrök nevét és beosztását is tartalmazza.

2) A 2013. január 24-ei intézkedés indokoltságát a B.-i Rendőrkapitányság a következő iratokkal támasztotta alá.

a) A B.-i Rendőrkapitányság T.-i Rendőrőrs állományába tartozó V.V. r. őrmester 2013. január 23-án kelt jelentése az alábbiakat tartalmazza.

2013. január 23-án 11 óra 40 perckor a P. Parkerdő kerületi erdésze (B.Zs.) falopásról tett bejelentést a B. és É. között húzódó P. Parkerdő területéről, amely Natura2000 védelem alatt áll. A helyszínre érkezve V.V. r. őrmestert a bejelentő fogadta, aki elmondta, hogy a szokásos napi munkája során 11 óra 15 perckor észlelte, hogy számára két ismeretlen gépjármű áll az erdőben lévő úton. Közelebb érve az erdész azt tapasztalta, hogy öt ismeretlen személy engedély nélküli fakitermelést végez. Miután kiszállt a gépjárművéből, odalépett az ismeretlenekhez és megkérdezte, hogy kinek az engedélyével végzik a favágást. Az egyik személy azt válaszolta, hogy nem kell nekik engedély, mivel ez csak elszáradt fa. Az erdész ekkor felvilágosította őket, hogy ő az illetékes erdész és nem adott nekik engedélyt, erre az elkövetők addigi tevékenységüket megszakítva sietve lepakolták az út szélére a tehergépkocsira már felpakolt mintegy 3 köbméter fát, majd távoztak a helyszínről. A bejelentőnek sikerült fényképfelvételt készítenie a két gépjárműről. (A rendszámok fel vannak tüntetve a jelentésben.) Az erdész ekkor értesítette a rendőrséget, majd körbejárva a helyszín környékét azt észlelte, hogy a tolvajok feltehetőleg már több szállítást is lebonyolítottak a járműveikkel, mivel több fát is kivágtak, mint amit hátrahagytak. A kitérő járőr körbejárta az erdőterületet az erdésszel, azonban nem akadtak az elkövetők nyomára. A fakivágás helyszínének bejárása során a helyszíntől 200 méterre egy Husquvarna típusú láncfűrész találtak az egyik fa tövében. A járőr jelentette a történetet az ügyeletnek és kérte, hogy helyszíni szemle lefolytatása véget a Sziget 6010 egység vonuljon a helyszínre.

A helyszínbiztosítás ideje alatt V.V. r. őrmester két személyre lett figyelmes feltűnő viselkedésük miatt, ezért intézkedés alá vonta őket. Igazoltatásuk során megállapítást nyert, hogy a két személy K. R., valamint Sz. Á., É. városi (továbbiakban: É.-i) lakosok. A járőr kérdésére elmondták, hogy az erdőbe jöttek sétálni. Előállításukra nem került sor, mivel az ügyel nem voltak közvetlenül összefüggésbe hozhatóak és a körözési rendszerben nem szerepeltek.

Kis idő elteltével az erdész arról értesítette V.V. r. őrmestert, hogy az erdő más területén is történt illegális fakivágás. A kapott információról a járőr értesítette az Akció 601 egységet, akinek az utasítására a haladéktalanul elindult a második helyszínre. A másik helyszín

beazonosítása nem járt eredménnyel, ezért V.V. r. őrmester visszatért az első helyszínre. Ekkor a T.-i Rendőrőrs Parancsnoka megkereste V.V. r. őrmestert azzal, hogy a mai nap folyamán motoros láncfűrész lefoglalása történt-e valamelyik helyszínen, mivel K. R. megjelent a T.-i Rendőrőrsön azt állítva, hogy azt tőle terepjárós rendőrök elvették az erdőben. V. V. r. őrmester a helyszínbiztosítási feladatai lezárultával (16 óra 45 perc) utasításra megjelent a T.-i Rendőrsön, ahonnan előállította K.R.-t a B.-i Rendőrkapitányságra, tekintettel arra, hogy K.R. utalt a fakivágás helyszínére és az elkövetés eszközére, amit csak az elkövetők ismerhettek. K.R.-t további intézkedés céljából 17 óra 15 perckor adta át sérülés- és panaszmentesen.

A jelentés mellékletét képezik a helyszínről és a talált eszközről készült fényképek. A fényképek alapján egyértelműen megállapítható, hogy fakivágás történt.

b) A 2013. január 23-án 15 óra 30 perc és 16 óra 45 perc között tartott helyszíni szemle megtartásáról készített jegyzőkönyv ismertetésétől a Testület eltekint, mivel az ügy szempontjából nézve nem tartalmaz releváns, új információt.

c) 2013. január 23-án 18 óra 2 perckor U. M. r. főhadnagy tanúként hallgatta meg a bejelentőt a B.-i Rendőrkapitányságon, amelyben az alábbi új információk szerepelnek az eddigiekhez képest.

A mai napon 10 óra körül a bejelentő szolgálatának ellátása alatt, a területbejárás során a B.-i erdőrészen a hóban friss autónyomokat talált, amelyeket követve egy drapp színű, KIA Pregio típusú kisteherautót vett észre, melynek platójára frissen kivágott fárönkök voltak felpakolva (A bejelentő megjelölte a gépjármű rendszámát). A kisteherautó körül folyt a fakivágás, mellette közvetlenül két ember állt, akiket a bejelentő már többször „fogott meg falopásért”: az egyikük a panaszos volt, akit a bejelentő név alapján megjelölt és személyleírást is adott róla. A másik személyt pedig 35-37 év körüli, nagydarab, Z. keresztnévű cigány férfiként írta körül a bejelentő. (A vezetéknevet nem jelölte meg biztosan a tanú, annyit mondott, hogy talán K.) Mivel hallani lehetett a motoros fűrész hangját, az erdész tudta, hogy máshol is folyik a fakivágás, körülbelül 40 méterre. Ott is két férfit látott a bejelentő, de közelről nem látta őket, mindössze annyit tudott elmondani, hogy egyikük vékonyabb testalkatú. (Ő tartotta a fűrész.) A bejelentő miközben az elkövetők felé közeledett, már hívta is a rendőrséget, és odakiabált, hogy értesítette a rendőrséget, fejezzék be a kivágást. A motoros fűrész ekkor leállt, az erdész szólt a panaszosnak és a Z. nevű férfinak, hogy hívják oda a többieket is. A távolabb lévő két személy erre elrohant.

A panaszos és barátja azt kezdték el firtatni, hogy miért nem lehet itt fát vágni. Az erdész elmondta, hogy azért, mert nincs rá engedélyük. Az elhangzott párbeszéd az erdész szerint színjáték volt, mivel mindkét személlyel szemben volt már „ügye” a bejelentőnek illegális fakitermelés miatt, ezért az elkövetőknek pontosan tudnia kellett, hogy ott tilos a fakivágás.

A panaszos ekkor kezdte visszapakolni a felrakott fát, (ki is söpört utána) eközben az erdész fényképeket készített az elkövetőkről, a kisteherautóról és a kivágott fáról. A pakolás befejezése után az erdész közölte velük, hogy a rendőröket így is meg kell várniuk, mire a Z. nevű férfi beugrott az autóba, tolatni kezdett, majd mivel az autó elakadt a hóban, a panaszos segített a kocsit kitolni. Az erdész követni kezdte őket saját kocsijával, mintegy 500 méter után, mélyen az erdőben a panaszos és társa megálltak, mivel ott vesztegelt egy elakadt, fehér

színű Opel Astra típusú személygépkocsi. (Ennek az autónak is rögzítette a rendszámát a bejelentő.) Ekkor szemből megjelent az Opelnél az erdész által falopások miatt szintén jól ismert, ugyanezen elkövetői körhöz tartozó nagydarab cigány férfi, G.Á. A erdész számára teljesen egyértelmű volt, hogy együtt vannak, a korábbiakban is együtt követtek el falopást. Most is beszélgettek egymással, majd a kisteherautóval kihúzták az Opelt. A bejelentő az Opelről is készített fényképeket. Az erdész felszólította őket, hogy várják meg a rendőröket, de elhajtottak és az erdész nem tudta azt megakadályozni. Ezt követően érkeztek meg a rendőrök, és már ők sem tudták kézre keríteni a tetteseket. Az erdész visszatért a fakivágás helyszínére a rendőrökkel, ahol találtak egy eldobott, narancssárga színű Husqvarna típusú motoros fűrészt, amelyet a rendőrök lefoglaltak. A rendőri intézkedés még folyt, amikor egy 30 év körüli cigány férfi megjelent egy kisfiúval, akit a rendőrök igazoltattak. Később jutott az erdész tudomására, hogy ez a férfi megjelent a rendőrségen azzal, hogy a fűrészt jött, mert az az övé. A bejelentő úgy nyilatkozott a jegyzőkönyvben, hogy mivel nem látta a korábbiakban elszaladt két ember arcát, így sajnos nem tudja megmondani, hogy ő volt-e az, akit tetten ért délelőtt.

A helyszínelőkre várakozva az erdész és a rendőrök a hóban követték a nyomokat (ugyanaz a keréknyom volt az, mint amit a kisteherautó hagyott), és így az első helyszíntől mintegy 800 méterre újabb friss fakivágást találtak. Teljesen nyilvánvalóan friss volt a kivágás, még a lábnyomok is látszódtak a hóban, az erdész számára szakértelméből adódóan egyértelmű volt, hogy ezt a fakivágást ugyanaz a csapat végezte és feltehetően ő egy későbbi fordulónál érte tetten őket.

Az erdész elmondása szerint az első helyszínen körülbelül 2,5-3 köbméter fenyő és kőrisfa volt az elkövetők kocsijába felpakolva, aminek az értéke kb. 55 000,- forint, ezt végül lepakolták. Ezen felül még a kocsi mellett további felaprított fa volt, kisebb mennyiségben. A második helyszínen körülbelül 10-15 kivágott fa (csertölgy) lehetett, ami olyan 4-5 köbméter és az értéke is jóval több, körülbelül 90 000,- forint. Az erdő Natura2000 Természetvédelmi besorolású, ezáltal fokozottan védett természetvédelmi terület. A pontos kár tekintetében a tanú másnapra ígért számításokat.

A bejelentő a nyomozó kérdésére válaszolva elmondja, hogy az erdő sajnos nincs körbekerítve, de mint minden erdő, ez is behajtásköteles, tehát már belépni sem lehet gépjárművel engedély nélkül. A fakivágásra az elkövetők nem is kértek és nem is kaptak engedélyt, egyértelműen lopták a fát. Mindhárom személy, akiket a tanú megjelölt, már volt eljárás alá vonva falopás miatt, ezért tudniuk kellett, hogy cselekményük lopás. A tanú annyit tudott elmondani, hogy ezen személyek egy elkövetői körhöz tartoznak, de nem tudja biztosan, hogy ki a „vezetőjük”.

A jegyzőkönyv mellékletét képezi egy térkép, melyen a tanú megjelölte a fakivágás két helyszínét, valamint azt a helyet, ahol a másik gépjárművet látta és lefényképezte. A bejelentő úgy nyilatkozott, hogy a készített fényképfelvételeket másnap a rendőrség rendelkezésére bocsátja.

c) 2013. január 23-án 21 óra 2 perckor végzett fényképről történő felismerésre bemutatásról készített jegyzőkönyv szerint I-III. számú fényképtablót mutattak be a felismerőnek (a bejelentőnek), tablónként 5 darab fényképpel. A tanú az I. számú fényképtablón nem ismert fel a fényképtablón olyan személyt, akit a bejelentésében elkövetőként körülírt. A II. számú fényképtablón a bejelentő azonosította a panaszost, a III. számú tablón G.Á.-t, mint a délelőtti falopás elkövetőt.

d) Megküldésre került (a helyszínen megjelenő, majd a rendőrkapitányságon a láncfűrész után érdeklődő) K. R. előállítás végrehajtásáról készült jelentés, amely a korábbiakhoz képest új információt (a panaszos vonatkozásában) nem tartalmaz, ezért a Testület az irat ismertetésétől eltekint.

e) 2013. január 23-án 22 óra 31 és 23 óra 8 perc között U. M. r. főhadnagy a B.-i Rendőrkapitányságon gyanúsítottként hallgatta ki K.R.-t, akinek vallomásából jelen ügy szempontjából az alábbiak relevánsak.

K. R. a fent megjelölt napon otthonából elindult az apósának a tulajdonában álló, az ő tudta nélkül elhozott KIA típusú kisteherautóval a sógorától kölcsönkért motoros láncfűrészrel abból a célból, hogy a közeli erdőben gallyfát gyűjtsön tüzelőnek. (Állítása szerint a sógora nem tudta, hogy milyen célból kérte el tőle a fűrész.) Az utcából kikanyarodva véletlenül összefutott egy régi ismerőseivel (a panaszossal), aki T. városban az I. majorban lakik. A panaszos megkérdezte, hogy K. R. merre tart, aki elmondta, hogy az erdőbe gallyfáért. Ekkor a panaszos átvette az autó vezetését és bementek az erdőbe. Tudták, hogy amit tesznek az lopás, de kellett a tüzelőfa. K. R. vallomásában a kérdéses időpontban történt falopást elismeri, azt azonban azt nem ismerte el, hogy ő vágta volna ki a fát, csupán a „már ott lévő, kidőlt fát aprította fel”. K. R. tehát elkezdte felaprítani a négy kidőlt fenyőfát, továbbá a kidőlt kőrisfát, a panaszos pedig felpakolta a teherautóra. Ezután megjelent az erdész és rájuk kiabált, K. R. a kezében a fűrészrel futásnak eredt, mert látta, hogy az erdész hívja a rendőröket és nem akarta, hogy fűrészrel a kezében kapják el a rendőrök. A panaszos a helyszínen maradt, K.R.-t végül akkor nem fogták el sem a rendőrök, sem az erdész. K. R. hazament, átöltözött, majd elindult vissza a láncfűrészért, legifj. G.Á. társaságában. Visszaérve a helyszínre K. R. látta, hogy a rendőrök még ott vannak; a panaszost és a kisteherautót viszont már nem látta. A rendőrök megkérdezték tőle, hogy mit csinálnak itt, amire ő azt hazudta, hogy sétálnak. Igazoltatása közben K. R. hallotta, hogy megtalálták a láncfűrész. A rendőrök aztán „elzavarták”, így megint hazament, ekkor már bevallotta sógorának, hogy mire kellett a láncfűrész, ellenben a kisteherautó elviteléről még ekkor sem szólt a családjának. A sógora annyit mondott neki, hogy nem azért adta oda a láncfűrész, hogy az erdőben fát vágjon, ezért K. R. megkérte őt, hogy vigye be a T.-i Rendőrszre, mert el ott akarja mondani, hogy ő volt az, aki az erdőben fát vágott.

K.R. a nyomozó kérdésére válaszolva úgy nyilatkozott, hogy nem tudja, hogy mi lett a teherautóval, valamint elmondta, hogy csak egy helyszínen vágta a fát, ketten (a panaszossal). A nyomozó elmondta neki, hogy az erdész öt embert látott, erre K. R. annyit mondott, hogy rengeteg sétáló ember van az erdőben. A nyomozó ekkor felhívta K. R. figyelmét arra, hogy az erdész vallomásában úgy nyilatkozott, hogy más személlyel volt jelen a panaszos a teherautó mellett, K. R. azonban továbbra is kitartott amellett az állítása mellett, hogy csak ők ketten voltak.

f) A B.-i Rendőrkapitányság megküldte a nyomozás elrendeléséről szóló, 2013. január 23-án kelt feljegyzését, valamint a bejelentő által megadott rendszámokra vonatkozó gépjármű nyilvántartási, illetve a bejelentésben megjelölt személyekre (panaszos, K. R., G. Á., K. G.) vonatkozó bünyügyi nyilvántartás adatait. Valamennyi esetben a lekérdezés napja 2013. január 23.

A KIA típusú kisteherautó tulajdonosa K.R. apósa – G. Á., az Opel típusú gépjármű tulajdonosaként egy É. városi járműkereskedő szerepel, a jármű kötelező felelősségbiztosítás kötvénytulajdonosa szintén G.Á.

3) A panaszos által kifogásolt intézkedés napján (2013. január 24.) a következő rendőrségi iratok készültek a B.-i Rendőrkapitányságon.

a) Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült és U.M. r. főhadnagy által aláírt jelentés szerint a panaszossal szemben fogantatosított intézkedés keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, 31.§ (1) bekezdés alapján – mint személyi szabadságában korlátozott személyt –átvizsgálták, és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján – mint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy – előállították.

Az intézkedés során az Rtv. 48. § b) és c) pontja alapján szökés és támadás megakadályozása érdekében bilincset alkalmaztak, a kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztették a panaszost. A bilincset a rendőrök 2013. január 24-én 1 óra 37 perctől 2 óráig alkalmazták. A kényszerítő intézkedés és eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett, a panaszos 2 órákor sérülés-és panaszmentesen átadásra került az ügyeletes tisztnak. A jelentés szerint a panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdés alapján hozzátartozója, illetve képviselőjének kiértesítését nem kérte.

A jelentés az intézkedés alapjául szolgáló eseményt a következőként írja le.

Az intézkedést az indokolta, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja merült fel a panaszossal szemben. Az ügyben szereplő, bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, ezért szintén előállítandó G. Á. és rokonsága a panaszossal együtt szokott mozogni, egy elkövetői kör részei, ezért az előállítás biztonságos végrehajtása érdekében (mivel nevezett személyek és rokonságuk a több alkalommal voltak már hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt eljárás alá vonva), fenti napon Sátor 6010 és 6011 (a két egység összesen 5 fő) az É.-i Rendőrkapitányságon megjelent, ahol további 5 fő csatlakozott hozzájuk, A. J. r. törzsőrmester vezetésével. Az É.-i Rendőrkapitányságon A. J. r. törzsőrmester azt a tájékoztatást adta, hogy tudomásuk szerint a panaszos és G. Á. is a panaszos címén, (T. város, I.major) tartózkodik. Az É.-i kollégák tájékoztatták a B.-i kollégákat, hogy az I.major egy több, számozatlan házából álló terület, valamint felhívták a kollégák figyelmét arra is, hogy G. Á. és családja a rendőri intézkedéseknek rendszeresen ellenállnak, mi több a rendőrökre támadnak.

Az É.-i kollégák felvezetésével 1 óra 30 perckor a rendőrök megjelentek az I.majorban annál a háznál, amely az É.-i rendőrök tudomása szerint a panaszos. és G. Á. tartózkodási helyéül szolgál, tudva, hogy a panaszosnak ez a bejelentett lakcíme is. Az ingatlanhoz a nem zárt kertkapun át bementek, majd a „Rendőrség, a törvény nevében! kezdetű felhívással felszólították a házban tartózkodókat, hogy jöjjenek ki, miközben a bejárati ajtó mellé támasztott, közbiztonságra veszélyes eszközöket (bot, kalapács, lapát, vasdorong, kés) távolabbra helyezték a támadás elkerülése érdekében. A többször elismételt felhívásnak végül egy fiatal nő tett eleget, karján ülő gyermekével. A rendőrök közölték, hogy a panaszost és G. Á.-t keresik, a nő azt a tájékoztatást adta, hogy G. Á. nincs ott, csak a panaszos, akit ki is szólított. Az ajtó előtt gyér ruházatban megjelenő panaszost – akit a fénykép alapján egyértelműen felismertek – intézkedést alá vonták, közölték vele, hogy bűncselekmény

elkövetésének gyanúja miatt előállítják a B.-i Rendőrkapitányságra, amit ő tudomásul vett. A panaszt bekísérték a házba, hogy felöltözzön és a személyi igazolványát magához vegye. A házat további személyek felkutatása – különösen a szintén előállítandó és az információik alapján ott tartózkodó G. Á.– miatt átvizsgálták a rendőrök, ennek során több személy is előkerült, akik arrogánsan és fenyegetően léptek fel a rendőrökkel szemben, kétségbe vonva annak jogosságát (az É.-i kollégák velük szemben igazoltatást hajtottak végre, amelynek csak vonakodva tettek) és a rendőrök feljelentésével fenyegetöztek. G. Á. a házból nem került elő.

A panaszos 1 óra 37 perckor felöltözött, átadta a személyi igazolványát, ami alapján ismét megállapították személyazonosságát. (A panaszos a körözési rendszerben nem szerepelt.) Ruházatának átvizsgálása során közbiztonságra veszélyes eszköz nem került elő, ezt követően előállították a B.-i Rendőrkapitányságra, mely során 1 óra 37 perctől 02 óráig kezét – előzetes figyelmeztetést követően – szökés és támadás megakadályozása céljából előre helyzetben megbilincseltek.

Tekintettel arra, hogy az I. major előtt már kívülről is megállapítható volt, hogy ott nem található az ügyben érintett két gépjármű, valamint az eltűnt faanyag, ezért a házkutatás fogatosítása nem vált szükségessé, így ilyen nyomozati cselekményt nem hajtottak végre a helyszínen.

A jelentés rögzíti, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztató, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolás kiadásra került, továbbá az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a panaszos megkapta. A jelentés szerint a panaszos előállítása 2013. január 24-én 04 órakor ért véget.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás alapján a panaszossal szemben fogatosított intézkedések jogszerűek, szakszerűek és arányosak voltak.

A jelentés részét képezik a panaszos által tett nyilatkozatok, amely szerint a panaszos a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel, kényszerítő eszköz alkalmazásával szemben panasszal nem él, az előállítás okáról, annak várható időtartamáról szóló tájékoztatást szóban, az előállítás időtartamáról szóló igazolást írásban átvette, betegségben nem szenved, élelmezést nem kért. A panaszos a nyilatkozatokat aláírásával ellátta.

b) A panaszos gyanúsítottként történő kihallgatása az erről készült jegyzőkönyv szerint 2013. január 24-én 2 óra 26 perctől 3 óra 33 percig tartott. A gyanúsításban szereplő cselekmény elkövetése vonatkozásában a panaszos úgy nyilatkozott, hogy részben elismeri az elkövetését, mivel a korhadtt és a panaszos állítása szerint már kidőlt fenyőt szándékozta elvinni.

A jegyzőkönyv további részletes ismertetésétől a Testület eltekint, mivel a panaszos mellékletként csatolta az iratot és jelen állásfoglalás I. rész 1 b) pontjában a dokumentum már ismertetésre került.

c) Az előállítás időtartamáról készült igazolás szerint az előállított hozzátartozója, képviselő kiértesítését nem kérte, előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal

nem élt, élelmezést nem kért. Az előállítás 2013. január 24. 1 óra 35 perctől 4 óráig tartott. Az igazolást a panaszos aláírásával ellátta.

4) A B.-i Rendőrkapitányság vezetője 2013. március 13-án kelt levelében az alábbiakról tájékoztatta az előadó testületi tagot.

Tekintettel arra, hogy az intézkedő rendőrök jelentései nem tartalmazták a Testület megkeresésében foglalt kérdésekre adandó válaszokat, az intézkedő rendőrök parancsnokai a Testület megkeresésében foglalt szempontok szerinti jelentés írására utasították az intézkedő rendőröket. A panaszossal szemben az alábbi 7 rendőr intézkedett: U. M. r. főhadnagy és Cs. T. r. zászlós, a Bűnügyi Osztály nyomozói, valamint a Közrendvédelmi Osztály Járőr és Őrszolgálati Alosztály beosztottai: M. K. r. főtörzsőrmester, J.V. r. őrmester, Sz. Zs. r. őrmester, L.R. r. r. főtörzsőrmester, B.B. r. őrmester.

A rendőrök a jelentéseikben a következőként számolnak be a történetekről.

a) U. M. r. főhadnagy a 2013. március 12-én kelt jelentésében fenntartja a 2013. január 24-ei jelentésében foglaltakat, a következőkkel kiegészítve.

A „forró nyomon üldözés” során a panaszosra – a bejelentő mellett – terhelő vallomást tett az előállított K. R. , illetve a bejelentő fénykép alapján azonosította a panaszost, ezért került sor rendőri intézkedésre. Ennek során a parancsnoki utasítás szerint a panaszos (és G.Á.) kihallgatását kellett fogatosítani, illetve a bűncselekménnyel eltulajdonított jelentős mennyiségű faanyagot, az eszközként használt gépjárműveket kellett felkutatni. A panaszos bejelentett lakcíme volt az intézkedés helyszíne, ahol a B.-i Rendőrkapitányság 7 fővel, a területileg illetékes É.-i Rendőrkapitányság 5 fővel vett részt (összesen tehát 12 fő 6 gépkocsival), ezért a panaszos azon állítása, hogy 12 járművel vettek részt az intézkedésben, hazugság, mint ahogyan az is, hogy az intézkedésben a T.-i Rendőrőrs tagjai részt vettek.

A kiemelt rendőri létszámot a r. főhadnagy azzal indokolta, hogy a forró nyomon üldözés során a bűncselekmény elkövetésével szintén gyanúsítható G. Á. és rokonsága a panaszossal együtt szokott mozogni. A bűnügyi, illetve rendőrségi nyilvántartás szerint a G. család több tagja, több esetben volt már hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt eljárás alá vonva., legutóbb a B.-i Bíróság kérte a B.-i Rendőrkapitányság segítségét, mivel G. Á. és társai ellen folyamatban lévő (más) büntetőügyben tartott tárgyaláson a bíró a tárgyalás rendjét nem tudta fenntartani agresszív viselkedésük miatt. Az É.-i Rendőrkapitányság rendőrei érdeklődésükre szintén megerősítették, hogy a G. család tagjai nemcsak bűnöznek, hanem rendszeresen a rendőröknek és bírának támadnak és mindezek után még ők élnek feljelentéssel az igazságszolgáltatás tagjai ellen. Felkészítették őket az É.-i kollégák arra, hogy a család tagjai sokan vannak és nagyon agresszívek, és történjen bármi, biztos, hogy feljelentik majd a rendőröket. A kapott információkat U. M. r. főhadnagy jelentette az ügyeletes tisztnak és a forrónyomos parancsnoknak, akik az intézkedés biztonságos végrehajtása érdekében a kiemelt létszám mellett döntöttek.

Az öltözködéssel kapcsolatosan a jelentés rögzíti, hogy bűnügyesként a r. főhadnagy és Cs. T. r. zászlós civil ruhában voltak, nyakukban jól látható módon ott lógott az azonosító számmal ellátott rendőrségi jelvény, átlátszó tokban. A többi eljáró rendőr egyenruhát viselt, mely az előírásoknak megfelelően nevet, szolgálati, helyet, illetve azonosító számot tartalmazott.

Símaszket senki nem viselt, a panaszosok ezen állítása hazugság. (A panasz hazug voltát a r. főhadnagy szerint alátámasztja az is, hogy a panaszos és társa (G. Z.) azt állították beadványukban, hogy a rendőrök símaszket viseltek, azonosító nem volt rajtuk, ugyanakkor saját állításuk szerint felismertek É.-i, B.-i és T.-i rendőröket.)

Nem felel meg a valóságnak a panaszos és G.Z. azon állítása, mely szerint anélkül intézkedtek volna, hogy megjelölték volna az intézkedés tényét és okát. Ahogyan az az intézkedés napján készült jelentésben is szerepelt, több alkalommal, jól hallhatóan és érthetően felszólították a házban tartózkodókat, hogy jöjjenek ki az intézkedés biztonságos végrehajtása céljából. A felszólítás során a rendőrök közölték kilétüket. A r. főhadnagy szerint érdekes magatartás panaszos és a házban tartózkodók részéről, hogy az 5-10 percen át tartó sorozatos felszólítások után egy nőt küldenek ki ajtót nyitni, karján gyerekkel, amikor egyértelműen látható volt, hogy mások is fent vannak már a házban. A kiérkező nővel közölték, hogy kik ők, mely rendőri szervtől érkeztek és miért vannak jelen. A nő a panaszost ki is hívta, akit intézkedés alá vontak, közölték vele, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítják, ezért az iratainak magához vétele és felöltözés visszakísérték a házba.

Az intézkedés során további személyek jöttek elő a házból, akik rendkívül agresszíven, fenyegetően viselkedtek, már a helyszínen a rendőrök feljelentésével fenyegetőztek. Velük szemben az É.-i kollégák fogatosítottak igazoltatást, egyéb intézkedésre nem került sor. Miután a panaszost intézkedés alá vonták, és megállapították, hogy G. Á. nem tartózkodik a házban, további intézkedés fogatosítására nem került sor, így házkutatást sem hajtottak végre, (amely az intézkedés napján készült jelentésben is rögzítésre került) éppen ezért a helyszínen nem is kellett átadni semmilyen iratot.

A rendőri intézkedés során nem alkalmaztak vegyi eszközt, sem a kutyákkal, sem személyekkel szemben. A kertben lévő kutyák nem mentek a rendőrök közelébe. A kertbe vezető kapu nem volt zárva (ahogyan az a jelentés napján készült jelentésben is szerepelt), éppen ezért nem felel meg a valóságnak az az állítás, mely szerint leverték a lakatot, majd lefűjták a kutyákat. A kerti kapun egy lánc volt körbetekerve, lakat nélkül, amelyet az egyik É.-i kolléga letekert, sérülés nélkül. Erőszakot sem tárgyak, sem személyek ellen nem alkalmaztak, a ház bejárati ajtaját egy fiatal nő nyitotta ki gyerekkel a karján, így a zárat nem ütötték ki. A panaszos és G. Z. minden ezzel ellentétes állítása hazugság.

A panaszos bilincselését az indokolta, hogy így látták a rendőrök biztosítottak az intézkedését biztonságát, tekintve, hogy a rendőrök előtt ismert volt az érintett elkövetői kör hatóságok ellen irányuló korábbi támadásai, valamint a házból előkerülő személyek agresszivitása miatt alappal tartottak attól, hogy amennyiben rájuk támad a panaszos vagy társai, az ismeretlen éjszakai terepen, a panaszos elszökhet, így ezt a veszélyt bilincseléssel lehetett elhárítani. A bilincselés okáról tájékoztatták a panaszost, valamint a bilincselés előtt figyelmeztetés történt. A bilincselés során sérülés nem keletkezett, a panaszos ilyet nem jelzett, így orvost sem hívhattak hozzá.

A bántalmazást is egyértelműen cáfolta a r. főhadnagy, utalva az intézkedés napján készült jelentés záradékára, mely szerint az ügyeletes tiszt 2 órakor a panaszost sérülés-és panaszmentesen átvette. A r. főhadnagy szerint éppen őket érte fenyegetés a helyszínen.

A panaszos előállítása 1 óra 35 perctől 4 óráig tartott, amely idő alatt a következő eljárási cselekmények történtek: 2 óráig tartott a panaszos beszállítása, 2 óra 26 perckor kezdődött a panaszos kihallgatása, amely 3 óra 33 percig tartott, ezt követően a jegyzőkönyv elolvasása és aláírására került sor, végezetül a panaszos 4 órakor szabadítva lett, azaz a lehető legszükségesebb ideig tartott a panaszos személyi szabadságának a korlátozása.

A panaszos normális hangnemben és bánásmódban részesült az intézkedés folyamán, semmiféle jogellenes dolog nem történt vele, egy hangos szó nem hangzott el, mint ahogyan fenyegetés és bántalmazás sem történt, a vallomását is befolyásmentesen adhatta elő.

A panaszjogról megfelelően tájékoztatták, mind írásban, mind szóban, illetve az előállítás időtartamáról szóló igazoláson szerepelnek azok a szervezetek, akikhez fordulhat panaszával. A panaszos nem volt korlátozva panasztételi jogában, nem volt „befolyásolva”, a gyanúsítás ellen már a kihallgatásakor panasszal élt, az előállítása kapcsán viszont semmit nem panaszolt, írásban is eszerint nyilatkozott.

A r. főhadnagy azzal zárta kiegészítő jelentését, hogy felháborítónak és veszélyes jelenségnek tartja, hogy a G. család tagjai törvényt és jogrendet nem tisztelve az igazságszolgáltatás tagjait fenyegetik, támadják és ezek után valótlan tartalommal tesznek panaszt, illetve vádaskodnak, már a helyszínen tudatosan a rendőrök megfélemlítésükre törekszenek, mely félelem az intézkedés során több kollégán is szemmel látható volt. Mindezek miatt a panaszos és G. Z. ellen a valótlan állításaik kapcsán minden rendelkezésre álló jogi lépést megtesznek a rendőrségen.

b) Az intézkedés biztosításában és a panaszos B.-i Rendőrkapitányságra történő szállításában közreműködő L. R. r. főtörzsőrmester jelentése az alábbi új információt tartalmazza.

Az intézkedés során minden rendőr a rendszeresített ruházatot és felszerelést viselte, senki nem viselt símaszkot Cs.T. r. zászlós és U.M. r. főhadnagy urak civil ruhában voltak bűnügyesként, azonban mindketten jól látható módon viselték az azonosító számmal ellátott rendőrségi jelvényüket. A többi eljáró rendőr ún. bevetési egyenruhát viselt, amelyeken az előírásokon megfelelően jól látható helyen voltak az azonosítók (azonosító számmal ellátott jelvény stb.)

A rendőri intézkedést sorozatos felszólítások előzték meg, melynek pontos számára a r. főtörzsőrmester nem emlékezett, csak arra, hogy legalább 5-7 percen keresztül eltartott, továbbá arra, hogy a bent tartózkodók egyértelműen ébren voltak bent.

A panaszost B.B. r. őrmester és Sz. Zs. r. őrmester jelenlétében átvették a bűnügyes kollégáktól és beszállították a B.-i Rendőrkapitányságra. Sem az intézkedés, sem az előállítás alatt nem történt a panaszossal szemben bántalmazás. Az ügyeletes tisztnak sérülés és panaszmentesen adták át a panaszost.

c) Az intézkedés biztosításban részt vevő K.E. r. főtörzsőrmester 2013. március 12-én jelentésben a korábbiakhoz képest az alábbi többlet információ szerepel.

A bűnügyes kollégák (Akció 6010) civil ruhában voltak, míg a járőrök és az É.-i rendőrkapitányság járőrei rendszeresített szolgálati öltözetben (10 M mintázatú gyakorló) láttak el szolgálatot. Mindenki el volt látva az előírásoknak megfelelően szolgálati jelvénnel, karjelzéssel, rangjelzéssel, a bűnügyes kollégák a nyakukba akasztva átlátszó tokban viselték a rendőr igazolványukat és szolgálati jelvényüket.

K.E. r. főtörzsőrmester és társa B.B. r. őrmester az ingatlan hátsó részét (hátsó bejárat, kert) biztosították, mivel tartani lehetett az ügyben szereplő gyanúsítottak szökésétől. A kapunál lévő kollégák hang és fényjelzést adtak, valamint felszólították a bent tartózkodókat, hogy jöjjenek ki. A konkrét felszólítás tartalmát ezen túlmenően a r. főtörzsőrmester nem hallotta, mivel a hangot lefogta ház és a melléképület.

A kutyákkal kapcsolatban a r. főtörzsőrmester úgy nyilatkozott, hogy egy nagytestű kutyát látott a ház oldalánál a kerítés mellett kikötve, de vele szemben nem alkalmazott senki gázspray-t. A panaszos autóba történő beültetése során nem látott a panaszoson sérülést. Egyebekben az intézkedés során történekről nem tud nyilatkozni, mivel a fenti címen való megjelenést követően B.-i illetékességi területén látott el szolgálatot.

d) J.V. r. őrmester 2013. március 13-án kelt jelentése az alábbi új információkat tartalmazza.

A helyszínen a járőrök rendszeresített szolgálati öltözetben (10 M mintázatú gyakorló) voltak, a bűnügyes kollégák civil ruhában. Az intézkedés során valamennyi rendőr az előírásoknak megfelelően szolgálati jelvénnel, kar- és rangjelzéssel voltak ellátva, a nyomozóknak a szolgálati igazolvány jól látható módon a nyakukba volt akasztva. Símaszket viselő rendőrt nem látott a r. őrmester.

A r. őrmester az intézkedés során Sz. Zs. r. őrmesterrel a kapunál maradtak, hogy biztosítsák, hogy a telekre senki ne tudjon bemenni, illetve onnan távozni. Az intézkedés során nem került sor vegyi eszköz alkalmazására. Az udvaron 3 kutya volt, melyből kettő a telken félreeső helyen volt láncra kötve, a harmadik állat nem is ment a rendőrök közelébe, támadó magatartást egyik kutya sem tanúsított, így nem volt indokolt a vegyi eszköz használata. Az előállítottnal a r. őrmester semmilyen kontaktusba nem került, így nem tudja megmondani, hogy keletkeztek-e sérülései, annyi biztos, hogy a bejárat ajtótól a gépjárműig történő kíséresig nem történt bántalmazás. Távozáskor a rendőrautó ablaka le volt húzva, és hallotta, hogy az egyik ott lakó kopasz nagydarab férfi azt kiabálja a rendőröknek: „Le lesz vágva a fejetek, köcsög É.-i rendőrök!”.

Egyebekben az intézkedés további menetére vonatkozóan nem tudott a r. őrmester nyilatkozni, mivel B.-i illetékességi területén látott el szolgálatot a helyszínről való távozást követően.

e) Sz. Zs. r. őrmester 2013. március 13-án kelt jelentése szerint a kapu biztosításában vett részt kollégájával, J.V. r. őrmesterrel. A kapu nem volt bezárva, egy lánc volt körbetekerve, lakat nélkül, így a láncot sérülésmentesen leoldották a kapuról. Az előállított panaszost a bejárat ajtótól a rendőrautóig történő kíséreséig nem bántalmazták, őt a r. őrmester ültette be a kocs hátsó ülésére, és a panaszos nem jelezte, hogy bent a lakásban bántalmazták volna. A r. őrmester a letéti jegyzék felvétele után B.-i területén látott el járőrszolgálatot, így arról tudott nyilatkozni, hogy ez idő alatt a panaszos normális bánásmódban részesült s a panaszos

is együttműködően viselkedett. A rendőrök öltözkéivel kapcsolatban a jelentés új információt nem tartalmaz, tartalma megegyezik a többi jelentéssel.

III.

1) A Testület a panaszjárásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „*akinek* az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.)

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az előadó testületi tag tájékoztató levelében tájékoztatta a panaszost, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében a Testület rendőri intézkedésekkel, mulasztásokkal, valamint kényszerítő eszközök alkalmazásával foglalkozik, így nem jogosult büntetőeljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni, valamint az intézkedő rendőrök büntetőjogi felelősségét megállapítani.

A fentiekből következik, hogy a Testület nem vizsgálhatja az elrendelt házkutatás jogszerűségét, valamint a panaszos azon állításait sem, amelyekkel az intézkedő rendőröket bűncselekmény elkövetésével vádolja.

A Testület a panasz fenti részei tekintetében hatáskörének hiányát állapította meg, továbbá a panaszbeadvány a panaszos társára (G.Z.) vonatkozó sérelmek tekintetében Testület külön állásfoglalás keretében foglalkozott.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a vizsgálat tárgyává tette a panaszos előállítását, annak egyes körülményeit (az előállítás okáról történő tájékoztatást, a felvonuló rendőri létszámot és a rendőrök öltözkését), valamint a panaszos bilincselését, bántalmazását.

A Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, a következők szerint.

2) A Testület elsőként az eljáró rendőrök intézkedési kötelezettségét látta indokoltnak vizsgálni.

A panaszos előadta, hogy a rendőrök éjjel fél 2-kor érkeztek ki (és előállították).

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak.

Az intézkedéskor hatályos 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (a továbbiakban: Btk.) 316. § (1) szerint „aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el”.

A rendőrségi iratok egyértelműen azt tartalmazzák, hogy a rendőrök az előző nap falopásról tett bejelentés nyomán, bűncselekmény gyanúja miatt kezdeményeztek intézkedést, mivel a panaszos 1 rendbeli, kisebb értékre elkövetett lopás vétségének társtettesként történő elkövetésével volt megalapozottan gyanúsítható.

A Testület ezen a ponton utal töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési és bűncselekményi tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint a Testület nem veheti át a szabálysértési vagy nyomozó hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés vagy bűncselekmény gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a bűncselekmény elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

A hivatkozott rendelkezések egyértelműen rögzítik, hogy a rendőr köteles intézkedést kezdeményezni, ha jogellenes cselekményt magvalósító magatartást észlel, vagy ilyenről tájékoztatják. A Testület megítélése szerint egy tettenérési bűncselekményről tett bejelentés – amelynek valóságáról a rendőrök helyszínen meggyőződtek – bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében fogantatosított rendőri intézkedést megalapozza. A nyomozás során a rendőrség három gyanúsítottat azonosított be, köztük D.F.-et és G.Á.-t., illetve K.R.-t. A megküldött dokumentumokból megállapítható, hogy a rendőrség „forró nyomon” járt el, az ügyben szintén gyanúsított K.R. kihallgatása 23 óra 8 perckor ért véget, ami után megkezdődött az akció megszervezése, az É.-i kollégákkal történő egyeztetés, így értelemszerűen éjszakai időpontban kezdődhetett meg a tervezett intézkedés. A parancsnoki utasítás értelmében az intézkedés célja D.F. és G.Á. előállítása és gyanúsítottként történő kihallgatásuk, a bűncselekményben érintett gépjárművek és az ellopott faanyag felkutatása volt.

A fentiek alapján a rendőrségre beérkezett bejelentés, majd a bejelentő rendőrkapitányságon tett vallomása alapján felmerült a bűncselekmény elkövetésének gyanúja, amely megfelelő alapot nyújtott az Rtv. 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettségre. Mindezek alapján a jogsértő cselekmény elleni rendőri fellépésre jogszerűen került sor, ami által nem sérült a panaszos tisztessége eljáráshoz való joga.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök azonosító szám nélkül, símaszket viselve, rendkívül nagy létszámmal és túlerővel érkeztek ki.

a) Vizsgálta tárgyává tette a Testület, hogy a bevont rendőrök létszáma okozhatott-e alapjogsérelmet a panaszos oldalán.

A beadvány szerint 12 rendőrautó érkezett a házhoz, miközben a házban csak a panaszos, a panaszos barátja (G.Z.), G.Z. felesége és gyermekeik tartózkodtak.

A rendőri jelentések rögzítik, hogy a panaszos és az előző napi bűncselekmény elkövetésével szintén gyanúsítható G.Á. tervezett előállítás, továbbá a végül elmaradt házkutatás foganatosítása céljából összesen 12 fő rendőr érkezett a helyszínre, a nagyobb helyismerettel rendelkező É.-i kollégák felvezetésével. A kiemelt rendőri létszámot a rendőrségi iratok azzal indokolták, G. Á. (akinek tartózkodási helye az É.-i rendőrök tudomása szerint a panaszos lakcíme volt) és rokonsága a panaszossal együtt szokott mozogni, egy elkövetői kör részei. A bűnügyi, illetve rendőrségi nyilvántartás szerint a G. család több tagja, több esetben volt már hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt eljárás alá vonva., legutóbb a B.-i Bíróság kérte a B.-i Rendőrkapitányság segítségét, mivel G. Á. és társai ellen folyamatban lévő (más) büntetőügyben tartott tárgyaláson a bíró a tárgyalás rendjét nem tudta fenntartani agresszív viselkedésük miatt. Az É.-i Rendőrkapitányság rendőrei érdeklődésükre szintén megerősítették, hogy a G. család tagjai nemcsak bűnöznek, hanem rendszeresen a rendőröknek és bírónak támadnak és mindezek után még ők élnek feljelentéssel az igazságszolgáltatás tagjai ellen. Felkészítették őket az É.-i kollégák arra, hogy a család tagjai sokan vannak és nagyon agresszívek. A rendőrök a házban több más személyt is találtak, akik korábbi feltételezéseiknek megfelelően agresszíven viselkedtek, már a helyszínen fenyegetőztek („Le lesz vágva a fejetek, köcsög É.-i rendőrök!”). Ezen személyeket az É.-i rendőrök vonták intézkedés alá, igazoltatást foganatosítottak velük szemben.

A Testület a helyszínen megjelent rendőri létszámot abból a szempontból vizsgálta, hogy megfelelt-e az Rtv. 15. §-ából levezethető arányos fellépés követelményének. Az utalt jogszabályhely értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Jelen esetben a rendőrök egy több (számozatlan) házból álló major területén foganatosítottak intézkedést, melynek célja két, bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása, valamint a bűncselekménnyel eltulajdonított faanyag, gépjárművek felkutatása volt. A szóban forgó lakcímen számítani lehetett arra, hogy az egy nappal korábban elkövetett falopás érintettje, azok társai is jelen vannak, akik közül néhányan voltak már hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt büntetve, illetve eljárás alá vonva, ezt a rendőrség a

bűnügyi nyilvántartás adataival igazolta. A rendőri létszám már csak azért is indokolt volt, mivel a több házból álló területet biztosítani kellett az intézkedés biztonságos végrehajtásához.

Figyelemmel az ügy súlyára, a házban lakó személyek számára, illetőleg arra, hogy fennállt az intézkedéssel szembeni ellenállás veszélye, **a Testület az előállításhoz igénybe vett rendőri létszámot** nem minősítette indokolatlanul nagyknak, fenyegető jellegűnek vagy félelemkeltőnek és **álláspontja szerint az arányosság követelménye sem sérült, így az a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem idézte elő.**

b) A Testület ezt követően a beadvány azon részét vizsgálta, mely szerint a rendőrök símáscskot viseltek és nem volt ruházatukon azonosító.

A rendőrök öltözködésével kapcsolatban az intézkedő rendőrök jelentései egységesen azt tartalmazták, hogy a bűnügyi kollégák (két nyomozó) civil ruhát viseltek, nyakukba akasztva, jól látható módon átlátszó tokban hordták az azonosító számmal ellátott rendőrségi jelvényüket. A Közrendvédelmi Osztály beosztottai rendszerezített szolgálati öltözetben (10 M mintázatú gyakorló) voltak, mely az előírásoknak megfelelően el volt látva a rendőri azonosítókkal. A símáscsk viselését a rendőrök egyöntetűen cáfolták, a rendőrök szerint a panaszosok ezen állítása hazugság.

A Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatáról szóló 10/2012. (OT. 6.) ORFK utasítás (továbbiakban: az Öltözködési Szabályzat) kimondja, hogy hivatásos állomány tagjait egyenruhás, vegyes ruhás, polgári ruhás normatípusokba kell besorolni, amely normatípusok ruházati cikkei a Rendelet 1. melléklete határozza meg. Mind az Rtv.-ből, a Szolgálati Szabályzatból és az Öltözködési Szabályzat rendelkezéseiből az következik, hogy a rendőr szolgálatát egyenruhában vagy polgári ruházatban látja el.

Az Öltözködési Szabályzat szerint az egyenruhát a Rendőrség hivatásos állományának a Rendőrséget irányító miniszter által rendszerezített, egységesen megállapított formájú és színű öltözete, melynek célja az egyenruhát viselő más szervek, valamint a különböző országok rendőrségeinek egymástól való megkülönböztetése, illetve a Rendőrséghez tartozás könnyű felismerhetősége. Az öltözetek típusai a viselési alkalmától függően többfélék lehetnek, a gyakorló öltözet a hivatásos állomány gyakorló feladatok ellátásakor, valamint meghatározott alkalmakkor viselt ruházata.

Az öltözködési szabályzat 2. számú melléklete szerint téli időszakban viselt gyakorló öltözet a következőkből áll: sötétkék szövetsapka / szolgálati nyári sapka, sötétkék bevetési póló/világoskék pólóing vagy sötétkék póló, sötétkék bevetési zubbony, bevetési dzseki/bevetési kabát, kék tépőzáras rendfokozati jelzés szerelve, sötétkék bevetési nadrág/sötétkék rendészeti nadrág vagy sötétkék bevetési huzatruha, szolgálati derékszíj/ rendészeti járőröv, téli szolgálati zokni, bevetési bakancs/ fekete szolgálati bakancs, fekete szolgálati bőrkesztyű/ téli szolgálati kesztyű, szolgálati azonosító jelvény/tépőzáras határvadász jelvény. (A szolgálati azonosító jelvényt a bevetési póló, zubbony, valamint dzseki (kabát) bal karjának tasakjában kell hordani.)

A panaszos símáscsk viselésével kapcsolatos kifogását a Testület kiemelten kezelte, mivel annak viselése egyrészt félelemkeltő lehet, másrészt a rendőrök állampolgárok általi beazonosíthatóságát akadályozza. Kijelenthető, hogy a maszk viselésével kapcsolatban a lehető legnagyobb mértékű ellentmondás tapasztalható a panaszosi (panaszos és a jelen lévő

barátja, G.Z.) és rendőri állítások között. Ugyanakkor maga a panaszos és barátja is ellentmondanak saját maguknak, hiszen állításaik szerint a rendőrök nem viseltek azonosítót, sőt, mi több símaszkkal takarták el arcukat, azonban ennek ellenére G.Z. É.-i, T.-i és B.-i rendőröket is beazonosított az intézkedés során. A Testület ezért a rendőrségi iratokban foglalt cáfolatot és az ott leírtakat fogadta el a történetek valós leírásaként, így **a símaszk viselésével kapcsolatban arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem következett be.**

A panaszos azt is kifogásolta, hogy a rendőrök ruházatán nem volt (külön) azonosító szám. Mind az Rtv., mind a Szolgálati Szabályzat a név és az azonosító szám közlését – és nem annak ruházaton történő elhelyezését – írja elő, annak viselésére az Öltözködési Szabályzat ad útmutatást, amely viszont a gyakorló öltözet esetében csupán a szolgálati azonosító jelvény a felsőruházat bal karjának tasakban történő hordását írja elő. Az eset körülményei és a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján a Testület az azonosító szám viselésével kapcsolatban arra a megállapításra jutott, hogy az eljáró rendőrök felszerelése nem volt hiányos, így alkalmatlan volt arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést valósítson meg, ezért **a Testület álláspontja szerint joga e vonatkozásban sem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

4) A Testület ezt követően a panaszos előállítását vizsgálta.

a) Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatív sorolja fel az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben (valamint valamennyi egyéb rendőrségi dokumentumban) az intézkedő rendőrök a panaszos előállítása indokaként az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontját jelölték meg. Ezen rendelkezés értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A megjelölt előállítási okkal kapcsolatban szükséges újfent rögzíteni, hogy az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint a Testületnek a büntetőjogi felelősség vizsgálata nem tartozik hatáskörébe. Egyúttal szükséges visszautalni a Testület korábbi gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – az adott cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Rámutat a Testület arra is, hogy az „intézkedéshez szükséges mértékű gyanú” alacsonyabb fokú bizonyosságot jelent, mint a büntetőeljárás konkrét személlyel szembeni megindításához szükséges megalapozott gyanú. Ezért a bűncselekmény gyanújának, mint előállítási oknak a fennállása nem is vonja maga után minden esetben kötelező jelleggel azt, hogy azt a személyt, akit ezen előállítási ok alapján vonnak intézkedés alá, meg is gyanúsítsák valamilyen bűncselekmény elkövetésével.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos előállítása bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt vált indokolttá, és a célja az volt, hogy a panaszost gyanúsítottként hallgassák ki.

A nyomozás során a rendőrség három gyanúsítottat azonosított be, köztük a panaszost. Erre tekintettel a Testület elfogadta azt a rendőrségi álláspontot, hogy a panaszossal

szemben fennállt a bűncselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amelyre figyelemmel az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja kellő jogalapot biztosított a panaszos előállítására.

Ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja csupán lehetőséget és nem kötelezettséget teremt az előállításra, így a rendőrség diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy bűncselekmény gyanúja esetén valóban feltétlenül szükséges-e az előállítás fogatosítása.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítása mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

A rendőrök az előállítás céljaként a panaszos gyanúsított kihallgatását jelölték meg. A Testület a panaszossal szembeni előállítása szükségességének megítélésakor jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a bejelentő mellett – aki fénykép alapján is egyértelműen azonosította a panaszt – az ügyben érintett másik előállított (K.R) is a panaszosra terhelő vallomást tett.

A megismert összes körülményre tekintettel a Testület álláspontja szerint – panaszos cselekményének érdemi minősítése nélkül – a vizsgált esetben intézkedő rendőrök indokoltan és az arányosság követelményének szem előtt tartásával döntöttek a panaszos előállítása mellett, ezáltal tehát nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

b) A Testület ezt követően a panaszos előállításának időtartamát vizsgálta.

Az előállítás időtartamáról készült igazolás szerint az előállítás 2013. január 24. 1 óra 35 perctől 4 óráig tartott. Az igazolást a panaszos aláírásával ellátta. A beérkező rendőrségi iratokból kirajzolódó kronológia szerint a rendőröknek a hölgy 1 óra 35 perckor nyitott ajtót és kihívta a lenge öltözetet viselő panaszt, akivel közölték az intézkedés tényét és okát, majd a panaszos 1 óra 37 perckor felöltözött, átadta a személyi igazolványát, ami alapján ismét megállapították személyazonosságát. (A panaszos a körözési rendszerben nem szerepelt.) Ruházatának átvizsgálása során közbiztonságra veszélyes eszköz nem került elő, ezt követően előállították a B.-i Rendőrkapitányságra, beszállítása 2 óráig tartott, amikor is a panaszt az ügyelet tiszt 2 órakor sérülés-és panaszmentesen átvette. A letételezés nyilatkozatok kitöltése után a panaszos gyanúsítottként történő kihallgatása 2 óra 26 perctől 3 óra 33 percig tartott, ezt követően a jegyzőkönyv panaszos általi elolvasása és aláírása történt meg. A panaszt 4 órakor szabadon bocsátották.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja.

A Szolgálati Szabályzat) 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott általános arányossági követelmény is. A már korábbiakban hivatkozott Rtv. 15. §-a szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A megküldött rendőrségi iratokból az állapítható meg, hogy a kötelező jellegű adminisztrációs jellegű feladatok elvégzése után szinte azonnal megkezdődött a kihallgatása, melynek lezárultával az újabb adminisztrációs feladatok (előállítás időtartamáról kiállított igazolás kiállítása stb.) elvégzése után szinte azonnal szabadon bocsátották a panaszost, azaz a legszükségesebb ideig korlátozták a személyes szabadságát. A Testület az elvégzett cselekményekhez viszonyítva nem tartotta indokolatlanul eltúlzottnak a panaszos személyi szabadságának korlátozásával járó intézkedés időtartamát, a Testület álláspontja szerint az előállítás időtartama nem haladta meg az elérni kívánt célhoz szükséges időt.

Fentiekre figyelemmel a Testület megállapítása szerint az előállítás időtartama – figyelembe véve a gyanúsítottként történő kihallgatásának időtartamát és az ezen időtartam alatt végrehajtott adminisztrációs cselekményeket – a szükséges mértéket nem haladta meg és ezáltal nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.

c) A Testület ezt követően vizsgálat tárgyává tette, hogy a rendőrök tájékoztatták-e a panaszost az előállítása okáról.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

A beadvány szerint a panaszost nem tájékoztatták az intézkedés okáról, illetve semmilyen iratot nem adtak át neki a helyszínen.

A panaszos állításával ellentétben az intézkedés napján kelt, előállítás végrehajtásáról készült jelentés és „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány a rögzíti, hogy a panaszost az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról és várható időtartamáról tájékoztatták, a Nyilatkozatot a panaszos aláírásával ellátta. A jelentés azt is tartalmazza, hogy az I. major előtt már kívülről is megállapítható volt, hogy ott nem található az ügyben érintett két gépjármű, valamint az eltűnt faanyag, ezért az elrendelt házkutatás foganatosítása nem is vált szükségessé, így ilyen nyomozati cselekményt nem hajtottak végre a helyszínen, emiatt nem is kellett a panaszos részére iratot átadni.

A későbbi jelentések is arról számolnak be, hogy amikor a bejáratú ajtót nyitó hölgy kihívta a panaszzost, akit a nyomozók intézkedés alá vontak, közölték vele, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítják, ezért az iratainak magához vétele és felöltözés visszakísérték a házba.

A fentiek okán a Testület a rendőrségi iratok alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy az előállítás okának közlése, illetve helyszíni irat átadásának elmulasztása kapcsán nem sérült a panaszzos tisztességes eljáráshoz való joga.

5) A Testület ezt követően a panaszzos bilincselését vizsgálta.

A panasz szerint a panaszzost előállításakor megbilincselték.

A Testület rendelkezésére bocsátott, az előállítás végrehajtásáról, illetve kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint, a panaszossal szemben 1 óra 37 perctől 2 óráig, összesen alkalmaztak bilincset az Rtv. 48. § b) és c) pontja alapján, támadás és szökés megakadályozása érdekében. A bilincselés okáról tájékoztatták a panaszzost, valamint a bilincselés előtt figyelmeztetés történt.

Az Rtv. 48. §-a alapján a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.

A bilincs alkalmazásának szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdése tovább részletezi. „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) ki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Testület a bilincssalkalmazás jogszerűségének megítélésakor elfogadta a rendőrségi dokumentumokban található indoklást, mely szerint a rendőrök a panaszos bilincselésével látták biztosítottak az intézkedés biztonságos végrehajtását, tekintve, hogy a rendőrök előtt ismert volt az a tény, hogy az érintett elkövetői kör tagjai a rendőri intézkedéseknek rendszeresen ellenállnak, mi több, a hatóságok tagjai ellen támadó magatartást tanúsítanak. A házból előkerülő személyek agresszivitása miatt alappal tarthattak attól, hogy amennyiben rájuk támadnak a panaszos és társai, a nagy kiterjedésű és ismeretlen éjszakai terepen a panaszos elszökhet, így ezt a veszélyt bilincseléssel lehetett elhárítani.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz és az abból levezethető fizikai integritáshoz való joga nem sérült, mivel a bilincs alkalmazására kellő jogalap birtokában, indokoltan került sor.

6) A panaszos bántalmazásával a Testület ezt követően foglalkozott.

A panaszos beadványában előadta, hogy az intézkedés során bántalmazták, amely következtében sérülések keletkeztek a szája környékén. A sérülésekről orvosi igazolást nem tudott mellékelni, mivel orvos őt nem vizsgálta meg a kapitányságon, illetve látteleletet sem vetetett fel a későbbiekben. A panaszos előállításakor jelenlévő, és az intézkedéssel szemben panaszt előterjesztő G.Z. úgy nyilatkozott, hogy a panaszost szájon és gyomron ütötték a rendőrök. A történetekkel kapcsolatban a panaszos mellékelte T. Gy. feljelentését, melyet 2013. január 24-én a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség hivatali helyiségében vettek fel. A feljelentésben az szerepel, hogy T. Gy. rendőri brutalitás miatt tett feljelentést, mivel „*tegnap* (2013. január 23-án) a déli órákban egy egyesületi tagot (a panaszost) bántalmaztak a rendőrök T. város határában lévő erdőben. A rendőrök állítása szerint a panaszos fát lopott, ezzel meg is gyanúsították a B.-i Rendőrkapitányságon. A feljelentő kérdésre válaszolva elmondja, hogy az esetet nem látta, D. F. (a panaszos) és G. Z. egyesületi tagok elmentek hozzá a lakhelyére ma reggel 7-fél 8 körül, hogy elmeséljék, mi történt velük. A panaszos azt mesélte neki, hogy kint volt az erdőben és jött 12 rendőrautó, hat É.-i és hat B.-i. A rendőrök már az erdőben bántalmazni kezdték (összerugdosták), majd bevitték a B.-i Rendőrkapitányságra, és mostanában engedték el.”

(A Testület megjegyzi, hogy a feljelentésben megjelölt korábbi dátum és eltérő helyszín helyett a panaszos azon állítását vette figyelembe, amelyet a Testület panaszírodáján tett, mely szerint őt a 2013. január 24-ei intézkedés foganatosítása során bántalmazták.)

Az intézkedő rendőrök aznap készített jelentése rögzíti, hogy a bilincselés során a panaszosnak sérülése nem keletkezett, sérülést vagy panaszt nem jelzett a rendőrök felé (így orvost sem hívhattak hozzá). A jelentés külön záradékában az szerepel, hogy a panaszost sérülés-és panaszmentesen átvette az ügyeletes 2 órákor. Valamennyi rendőri jelentés következetesen és kifejezetten cáfolta a panaszos állítását, mely szerint bántalmazták volna.

Az egymásnak ellentmondó panaszosi és rendőri állítások okán a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a panaszos a rendőri intézkedéssel összefüggésben szenvedte-e elsérülést.

Mivel egyéb olyan bizonyíték (orvosi szakvélemény, láttelelet), amely a tényállás felderítésére alkalmas lett volna, nem állt rendelkezésre, a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos testi integritáshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedő rendőrök indokoltan és az arányosság követelményének szem előtt tartásával döntöttek a panaszos előállítása mellett, és annak időtartama a szükséges mértéket nem haladta meg, ezért nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga. Az ügy súlyára, a

házban lakó személyek számára, illetőleg arra tekintettel, hogy fennállt az intézkedéssel szembeni ellenállás veszélye, a Testület az előállításhoz igénybe vett rendőri létszámot nem minősítette indokolatlanul nagyinak, fenyegető jellegűnek vagy félelemkeltőnek és álláspontja szerint az arányosság követelménye sem sérült, így az a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem idézte elő. A Testület a símaszk viselésével kapcsolatban arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem következett be, az azonosító szám viselésével kapcsolatban pedig kimondta, hogy az eljáró rendőrök felszerelése nem volt hiányos, így alkalmatlan volt arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést valósítson meg. A panaszos bilincselésével kapcsolatban a Testület kimondta, a bilincs alkalmazására kellő jogalap birtokában, indokoltan került sor. A panaszos rendőri intézkedés során történő bántalmazásával kapcsolatban a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos testi integritáshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. szeptember 18.

Dr. Kozma Ákos
testületi tag (elnökhelyettes)

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag